

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Postboks 8004
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2009/619
MAB laom 478.0

Dato: 18.09.2009

Høringsuttalelse - forskrift om energieffektivitet i bygninger

Konkurransetilsynet viser til Fornyings- og administrasjonsdepartementets e-post av 13. juli 2009 med oversendelse av kopi av brev og høringsnotat av 25. juni 2009 fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om forskrift om energieffektivitet i bygninger. Forskriften baserer seg på endringer i energiloven, vedtatt 24. april 2009, på grunnlag av Ot.prp. nr. 24 (2008-2009) Om lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven).

Om høringsforslaget

Forslaget til forskrift om energieffektivitet i bygninger har hjemmel i energiloven §§ 8-1 og 8-5, vedtatt 24. april 2009, med ikrafttredelse 1. januar 2010. Bakgrunnen for lovendringen er at Stortinget i 2003 vedtok at EUs bygningsenergidirektiv (2002/91/EF) skulle gjennomføres i Norge (Innst. S. nr. 45 (2004-2005)). Ansvar for gjennomføringen er delt mellom Olje- og energidepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet. Endringene i energiloven og forskriften om energieffektivitet i bygninger omhandler den delen av direktivet som er Olje- og energidepartementets ansvar. NVE har fått i oppdrag fra Olje- og energidepartementet å utrede ulike alternativer for gjennomføringen av EUs bygningsenergidirektiv og har forberedt løsningen som er beskrevet i Ot.prp. nr. 24 (2008-2009).

Forslaget til forskrift er en konkretisering av energilovens kapittel 8 om energitilstand i bygninger og skal gi de rammer som er nødvendige for at plikten til energimerking og energivurdering skal kunne oppfylles på en rasjonell måte og slik at resultatet er til nytte for både eiere og samfunnet som helhet. NVEs utgangspunkt er at energimerking vil gi et viktig insentiv til aktørene i markedet for eiendom, varer og tjenester til å planlegge og investere for høyere energieffektivitet.

Forskriftens formål er oppgitt å være at energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg skal bidra til mer kunnskap og oppmerksomhet om energibruken i bygningsmassen, noe som antas å ville kunne føre til større interesse for å gjennomføre konkrete effektiviseringstiltak, og gi en riktigere verdsetting av bygninger når disse selges eller leies ut. På denne måten skal bygningseiere, leietakere og andre aktører i eiendomsmarkedet sikres grunnleggende informasjon om energitilstanden i bygningen. Videre vises det til at energivurdering av kjeler og klimaanlegg skal bidra til at slike anlegg fungerer energieffektivt og dermed reduserer anleggets miljøbelastning.

Det legges opp til at energimerking skal gjelde alle boliger og bygninger, med unntak av noen bygningskategorier der energimerkesystemet oppgis å ikke være godt egnet. Kravet til energivurdering av tekniske anlegg er begrenset til anlegg over en viss størrelse.

I forskriftsforslaget legges det opp til at som et supplement til energimerket vil et oppvarmingsmerke gi en indikasjon på oppvarmingssystemets mulighet til å bidra til myndighetenes energiomlegging. Det foreslås at godt oppvarmingsmerke gis til boliger eller bygninger som er energieffektivt bygget og med et system for rom- og tappevannoppvarming som er basert på fornybar energi. Videre foreslås det at oppvarming basert på fossilt brensel eller elektrisitet normalt vil gi et dårligere merke.

Det foreslås i forskriftsforslaget visse kompetansekrav til å utføre energimerking og energivurdering.

Konkurransetilsynets kommentarer

Konkurransetilsynet vil innledningsvis bemerke at det for å unngå konkurransevriddinger så langt som mulig bør legges opp til at det ikke gjøres unntak for energimerking av bygninger. Tilsynet vil videre bemerke at det bør legges opp til at begrensningene for å kreve at det skal utføres energivurdering av tekniske anlegg, settes på en slik måte at det i størst mulig grad unngås konkurransevriddinger.

Konkurransetilsynet stiller spørsmål ved hvorfor oppvarming basert på elektrisitet normalt vil gi et dårligere oppvarmingsmerke. Det vises i denne forbindelse til at 98-99 prosent av elektrisitetsproduksjonen i Norge kommer fra vannkraft.¹ Noe av denne produksjonen eksporteres, men om lag 71 prosent av forbruket av elektrisk energi i Norge kommer fra fornybare energikilder.²

Så lenge elektrisiteten som forbrukes i Norge har det særtrekk at den i stor grad kommer fra fornybare energikilder som vannkraft, vil det etter tilsynets oppfatning kunne være uheldig at oppvarming basert på elektrisitet normalt vil gi et dårligere oppvarmingsmerke enn oppvarming basert på andre former for fornybar energi, i alle fall hvis elektrisitet i seg selv ikke er mindre energieffektivt enn andre energibærere. Det foreliggende forslaget til kriterier for godt oppvarmingsmerke synes å kunne medføre en konkurransevriddning bort fra elektrisitet, og dermed også bort fra elektrisitet som kommer fra fornybare energikilder som vannkraft, vindkraft, solenergi mv. Konkurransetilsynet vil derfor etterlyse en nærmere begrunnelse for forslaget

Konkurransetilsynet mener det i størst mulig grad bør søkes å unngå å legge hindringer i veien for utnyttelse av ulike fornybare energikilder som kan bidra til energieffektivitet. Konkurranse mellom de ulike fornybare energikildene vil legge til rette for at de beste og mest effektive fornybare energikildene tas i bruk. På den måten oppnås en god utnyttelse av samfunnets ressurser samtidig som miljøhensyn ivaretas.

Konkurransetilsynet vil for øvrig påpeke at det i størst mulig grad bør legges opp til at de kompetansekrav som kreves for å utføre energimerking og energivurdering, ikke fører til utestenging av kvalifisert personell fra å kunne delta i konkurransen om de ulike oppdragene innen energimerking og energivurdering.

Konkurransetilsynet har ingen ytterligere merknader til høringen.

Med hilsen

Ingunn Bruvik (e.f.)
seksjonsleder

Lars Erik Omland
rådgiver

¹ Kilde: Statistisk sentralbyrå (SSB): <http://www.ssb.no/energi/>

² Kilde: Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE):

<http://www.nve.no/no/Kraftmarked/Sluttbrukermarkedet/Varedeklarasjon/>